

Pääkirjoitus

Korona muutti toimintaamme

Käsissäsi on poikkeusolojen Hoitotiede lehti. Korona on muuttanut arkemme niin Suomessa kuin maailmalla. Lehden sisällössä tämä ei näy, koska artikkelit on hyväksytty jo ennen Koronan rantautumista Suomeen. Edellisen lehden pääkirjoituksessa pohdimme sitä, miten digitalisaatio vaikuttaa meidän arkeemme ja miten se on muuttanut arkea terveydenhuollossa, koulutuksessa ja tutkijan arjessa. Tuota kirjoittaessa ei ollut aavistustakaan tämän hetken arjen olosuhteista. Nyt me kaikki tiedämme konkreettisesti, miten paljon digitalisaatio voikaan muuttaa arkeamme.

Digitalisaatiosta tuli meidän pelastuksemme. Se mahdollistaa etätöyön, etäopiskelun, terveydenhuollon etävastaanotot ja monet muut yhteiskunnan toiminnan näkökulmasta välttämättömät asiat. Toivottavasti poikkeusolojen hyvät digitaaliset käytännöt jäävät osaksi arkeamme eri työyhteisöissä parantaen potilaiden, asiakkaiden, opiskelijoiden ja työntekijöiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia.

Korona on puhuttanut paljon kaikkialla. Se on ollut pääuutinen lähes parin kuukauden ajan. Ansaitun huomion ovat saaneet terveydenhuollon ammattilaiset. He ovat niitä, jotka kohtaavat potilaat eturintamassa. Heidän ammattitaitoaan on tarvittu uusissa haasteellisissa tilanteissa. Suojavarusteiden puuttuminen tai niiden heikko taso on ollut keskustelun ytimessä ja ihan oikeutetusti. Jokaisella terveydenhuollon ammattilaisella pitäisi olla mahdollisuus suojata itsensä asianmukaisella tavalla tartuntoja vastaan kuten myös suojata kohtamansa ihmiset. Kukaan ei vielä tiedä kaikkia Koronan seurauksia. Voimme vain aavistella, miten se vaikuttaa yhteiskunnalli-

sella- ja yksilötasolla ja millaisia pitkän ajan seurauksia tällä kaikella on. Suomi selviää tästäkin. Näin sanoi pääministeri.

Kädessäsi on lehti, missä on artikkeleita hyvin erityyppisistä aiheista. Sairaalasielunhoitaja on tärkeä potilaan ja myös henkilökunnan tuki. Silloin, kun kohtaamme elämän haasteita, niin usein sairaalasielunhoitaja on se, kenen kanssa potilas haluaa keskustella. Hänellä on erityisasiantuntemusta ja osaamista, jota hän voi tarjota potilaan toipumisen edistämiseksi, kohtaamaan vaikea sairaus tai muu haasteellinen elämäntilanne tai valmistaa potilasta kohtaamaan kuolema. Laadukkaaseen potilaan hoitoon kuuluu henkisten- ja hengellisten tarpeiden tunnistaminen ja niihin vastaaminen. Näiden tarpeiden kohtaaminen vaatii erityistä asiantuntijuutta ja osaamista. Tässä lehdessä oleva artikkeli kuvaa asiantuntijuutta sairaalasielunhoitotyössä hoitajan näkökulmasta.

Toisessa tässä lehdessä julkaistussa artikkelissa kuvataan potilaiden kokemuksia yliopistosairaalan lääkärintierrosta. Usein potilailla ja heidän läheisillään on suuret odotukset lääkärintierrosta, koska se on heille merkittävä hetki tavata lääkäri henkilökohtaisesti. Se on hetki, jolloin potilaalla on ainutlaatuinen tilaisuus keskustella omasta hoidosta ja osallistua omaa hoitoa koskevaan päätöksentekoon. Tämä oikeushan hänellä on terveydenhuoltolain ja lain potilaan asemasta ja oikeuksista perusteella. Julkaisussa artikkelissa todetaan, että tiedollisen ja emotionaalisen tuen tarpeita ei kohdata riittävän hyvin.

Useissa muissakin tutkimuksissa on todettu, ei vain lääkärintieroihin liittyen, vaan yleisesti terveydenhuollon ammattilaisten kohtaamisiin liittyen sama asia. Potilaat ko-

kevat jäävänsä ilman riittävää tietoa ja emotionaalista tukea. Kun ei ole tietoa riittävästi, niin silloin on haasteellista osallistua omaa hoitoa koskevaan päätöksentekoon. Samoin kun emotionaalinen tuki puuttuu niin sairauden kanssa selviytyminen ja arki vaikeutuu niin potilailla kuin läheisillä. Molemmilla on vakavat ja kauas kantoiset seuraukset potilaan ja hänen läheistensä hoidossa.

Vaikka elämme poikkeusolojen aikaa, emmekä tiedä kuinka kauan tämä jatkuu, niin toivomme, että jokaisella olisi mahdollisuus nauttia kesästä, lomasta, läheisistä ja toivottavasti myös lämpimästä ja aurinkoisesta kesästä.

Helvi Kyngäs
Päätoimittaja

Pirjo Kaakinen
Toimitussihteeri